

Zálohy pozemních sil USA a VB

Podplukovník Josef Suda

Zálohy jsou důležitou a nedílnou součástí amerických a britských ozbrojených sil. Velení ozbrojených sil obou států vychází ze zásady, že za současné mezinárodní situace, kdy může dojít k potřebě řešit několik naléhavých mezinárodních problémů ve stejné době, není možné spoléhat jen na pravidelnou armádu, protože by musela být početně velmi silná a její udržování by bylo ekonomicky a politicky neúnosné.

Pravidelné síly mají mít jen takové počty, aby byly schopny zajistit obranu vlastního území a splnit úkoly, vyplývající z vojenských závazků vůči spojencům. K rychlému doplnění a rozvinutí pravidelných sil má být již v míru připraven potřebný počet dobře vycvičených záloh. Tento požadavek je zejména důležitý pro Velkou Británii, kde po zrušení povinné vojenské služby existuje, v porovnání s USA, poměrně malá pravidelná armáda.

Americké a britské zálohy jsou připravovány k plnění těchto úkolů:

- k posílení pravidelných sil na teritoriu a v zámoří,
- k obraně a ochraně teritoria před vzdušným, námořním a pozemním napadením,
- k zabezpečení dalšího rozvinutí ozbrojených sil v souladu s mobilizačními plány.

ZÁLOHY POZEMNÍCH SIL USA

tvoří dvě složky: Národní garda a Organizovaná záloha.

Národní garda má v současné době 17 pěších a 6 obrněných divizí, 7 samostatných pěších brigád, 7 lehkých obrněných pluků a desítky dalších samostatných útvarů a jednotek druhů vojsk a služeb. Tvoří ji dobrovolníci, kteří jsou osvobozeni od vojenské základní služby, zavázali-li se sloužit v Národní gardě 6–8 let.

Organizovaná záloha má 14 velitelství armádních sborů, 6 pěších divizí, 13 velitelství výcvikových divizí, 4 samostatné pěší brigády a rovněž samostatné útvary a jednotky druhů vojsk a služeb.

Národní garda, proti Organizované záloze, má dvojí podřízení. V době míru je vojskem guvernérů jednotlivých států, kteří ji používají k plnění tzv. občanských úkolů, např. k ochraně životů a majetku občanů při živelných pohromách apod. Někteří guvernérů ji používají i k zásahům proti černochům, kteří bojují za rovnoprávnost; o tom svědčí příklady z posledních let. V době války nebo nouzového stavu, kdy je Národní garda povolána do aktivní služby, přestává být vojskem jednotlivých států a podléhá pouze ministerstvu obrany USA, tak jako Organizovaná záloha.

Všichni příslušníci Národní gardy a Organizované zálohy mají civilní zaměst-

nání a přitom jsou zapsáni k jednotlivým záložním svazkům, útvarům nebo jednotkám, zpravidla v obvodu svého bydliště, kde se zúčastňují nařízené bojové přípravy. Důstojnický sbor tvoří důstojníci uvolnění z pravidelných sil, záložní důstojníci a absolventi důstojnických kateder.

Národní garda a Organizovaná záloha se podle mobilizační pohotovosti dělí na tři kategorie:

- pohotovostní zálohu (Ready Reserve),
- všeobecnou (druhou) zálohu (Stand-by Reserve),
- třetí zálohu (Retired Reserve).

Pohotovostní zálohu tvoří záložníci, s nimiž se počítá v počátečním období války nebo v jiném nutném případě pro rychlé rozvinutí armády. Část z nich je již v době míru organizována v záložních svazcích, útvarech a jednotkách, kde se také zúčastňují výcviku. Mohou být povoláni do aktivní služby bez jejich souhlasu:

- v případě vyhlášení války nebo nouzového stavu Kongresem USA, nebo
- v případě vyhlášení nouzového stavu prezidentem USA. President USA může povolat do aktivní služby až 1 milión příslušníků pohotovostní zálohy.

Do pohotovostní zálohy je začleněna celá Národní garda a větší část Organi-

vané zálohy. Doba služby v pohotovostní záloze je 2, 3 i více let a závisí na způsobu plnění vojenské povinnosti občanem USA a na délce služby v pravidelných silách.

Všeobecná záloha je druhou mobilizační kategorií. Je to vojensky organizovaná část záloh, jejíž příslušníci jsou určeni k doplnění aktivních a záložních sil a k výstavbě nových svazků, útvarů a jednotek. K aktivní službě mohou být povoláni jen v případě vyhlášení války nebo nouzového stavu Kongresem USA. Doba služby ve všeobecné záloze je 2–4 roky, podle způsobu plnění vojenské povinnosti.

Třetí záloha je poslední mobilizační kategorií. Jsou do ní převáděny osoby, které mají nejméně 20 let služby v pravidelných silách, v pohotovostní a všeobecné záloze. Jsou povolováni do aktivní služby jen v případě vyhlášení války nebo nouzového stavu Kongresem, nepostačuje-li pohotovostní a všeobecná záloha.

ZÁLOHY BRITSKÝCH POZEMNÍCH SIL

Je možno z hlediska organizačního složení rozdělit do dvou skupin. První skupinu tvoří zálohy složené z dobrovolníků a druhou skupinu zálohy povinné.

1. skupina

Nejdůležitější a také nejpočetnější složkou je **Teritoriální armáda**, která má 10 divízi, 2 samostatné brigádní skupiny, 58 dělostřeleckých a protiletadlových pluků, 20 tankových pluků a další útvary a jednotky druhů vojsk a služeb v celkovém počtu asi 100 000 osob. Do aktivní služby může být povolána v případě nouzového stavu nebo války královskou proklamací.

Velitele divízi, brigád a útvarů, náčelníky štábů útvarů, instruktory a některé jiné důležité funkcionáře v Teritoriální armádě jmenuje do funkcí přímo ministr obrany. Tvoří tzv. stálý stav, který představuje asi 10 % celkového počtu. Poddůstojníky a mužstvo tvoří dobrovolníci s dvou, tří nebo čtyřletým závazkem.

Další složkou je **pohotovostní záloha** Teritoriální armády (Ever Ready TA). Byla zřízena teprve po zrušení základní vojenské služby, protože nižší početní stav pravidelné armády neumožňoval pružně reagovat na potřeby posílení britských posádek na zámořských válčících. Plánovaný početní stav je 15 000 osob, skutečný zatím něco přes 6000.

Rozsah výcviku odpovídá důležitosti jednotlivých záložních kategorií. Příslušníci pohotovostní zálohy se zúčastňují 48 dvouhodinových výcvikových zaměstnání ročně (zpravidla jedno dvouhodinové zaměstnání týdně — v sobotu nebo v neděli) a 15denního soustředění ve výcvikovém prostoru. Za účast při výcviku dostávají finanční náhradu. Část příslušníků pohotovostní zálohy (asi 5000) plní již v době míru přímo bojový úkol, a to jako obsluhy PLRS v systému PVO USA. Příslušníci všeobecné zálohy se výcviku zúčastňují jen nepravidelně a třetí záloha se nezúčastňuje vůbec.

Celkem je v zálohách pozemních sil USA více než 1 500 000 osob. Z toho v pohotovostní záloze asi 1 100 000 (380 000 NG, 720 000 OZ), ve všeobecné záloze asi 305 000 a zbytek je ve třetí záloze. Pravidelného výcviku se zúčastňuje zhruba 650 000 příslušníků pohotovostní zálohy (380 000 NG, 270 000 OZ).

Třetí složkou je **pohotovostní technická záloha** (Army Emergency Reserve). Dělí se na dvě kategorie.

První kategorií, v počtu asi 8000 osob, tvoří specialisté technického a týlového zaměření, určení k posílení pravidelné armády. Ve druhé kategorii jsou specialisté, jejichž civilní odbornost se kryje s vojenskou. Početní stav je asi 4000 osob. Do aktivní služby jsou povolováni pouze v případě mobilizace.

Příslušníci všech těchto tří složek dobrovolných záloh, kromě důstojníků a poddůstojníků uvolněných z pravidelných sil, mají civilní zaměstnání a povinně se zúčastňují výcviku v rozsahu od 30 do 40 jednohodinových zaměstnání (zpravidla jedno zaměstnání v sobotu nebo v neděli) a jednoho 15denního soustředění ve výcvikovém prostoru ročně. Za účast při výcviku dostávají příslušnou finanční náhradu.

2. skupina

Do skupiny povinných záloh patří především **pravidelná záloha** (Regular Reserve). Její početní stav je asi 27 000 osob a v budoucnu se počítá se zvýšením až na 45 000 osob. Má tři sekce. Sekce „A“ je určena k doplnění armády v případě vzniku omezené války a sekce „B“ k doplnění armády v případě vzniku všeobecné války. Sekce „D“ je výjimkou v této skupině

záloh, protože ji tvoří dobrovolníci. Jinak plní stejné úkoly jako příslušníci sekce "B".

Další složkou je **všeobecná záloha** (Army General Reserve) v počtu asi 140 000 osob. Je určena k doplnění armády v případě vzniku všeobecné války. Jsou do ní začleněni všichni muži, kteří ukončili vojenskou základní službu po 1. 1. 1963 a ve všeobecné záloze musí sloužit do roku 1969.

Obdobný úkol jako všeobecná záloha má i tzv. **dispoziční záloha** (Long Term Reserve). Budou do ní začleňováni všichni muži, kteří vstoupili dobrovolně do armády po 28. 2. 1964, splnili svůj závazek a ukončili službu v sekci "A" i "B" pravidelné zálohy.

Poslední kategorií této skupiny záloh jsou **penzisté** (Army Pensioners), kteří sloužili v pravidelné armádě nejméně 22 let.

...

Zálohy pozemních sil USA a Velké Británie se v minulosti plně podílely na válečných operacích a byly připravovány k povolání i v době mimořádných opatření. Např. USA ve 2. světové válce povolaly do aktivní služby, kromě jednotek druhů vojsk a služeb, 18 pěších divizí, stejný počet pěších a obrněných pluků a více než 40 dělostřeleckých a protiletadlových pluků. Celkem bojovalo po boku pravidelných sil asi 300 000 záložníků. Skoro týž počet záložníků byl povolán do aktivní služby v korejské válce. K povolání záloh došlo v menším měřítku i v době berlínských událostí, kdy byly aktivovány dvě záložní divize a další útvary a jednotky v počtu asi 120 000 osob. V době karibských událostí bylo připraveno k povolání více než 100 000 záložníků a v současné době, v souvislosti s válkou ve Vietnamu, je připravováno asi 150 000 záložníků pozemních sil. Britská armáda ve 2. světové válce plně zabezpečovala obranu teritoria a kromě toho bojovalo 8 záložních divizí v Evropě a další divize v Africe. K povolání části britských záloh došlo rovněž v době berlínských událostí.

I přes bohatou bojovou tradici záloh uskutečnilo americké a britské velení v posledních letech řadu reorganizačních změn, jejichž cílem bylo uvést v soulad organizační strukturu záloh s organizací pravidelných sil a zvýšit bojovou připravenost záloh. Při každé reorganizaci docházelo také k určitému snížení počtu záložních svazků, útvarů a jednotek. Např. při reorganizaci amerických záloh v roce

1963 bylo 8 záložních divizí reorganizováno na brigády a několik set útvarů a jednotek bylo zrušeno. Při reorganizaci britské Teritoriální armády v letech 1960 až 1963 byla rozpuštěna jedna divize, 8 brigádních skupin a počet hlavních bojových útvarů snížen z 270 na 195. K snižování počtů docházelo proto, že svazky a útvary byly na nízkých početních stavech a nedostatečně vyzbrojeny. Potřebná doba pro stmelení před bojovým použitím záloh byla příliš dlouhá a neodpovídala soudobým bojovým podmínkám a potřebám. Proto americké velení přijalo opatření, která umožnila snížit dobu potřebnou k dosažení bojeschopnosti záložních divizí z 18 na 8 týdnů a záložních brigád, lehkých obrněných pluků, praporů a oddílů ze 14 na 4–8 týdnů. Došlo také k částečné modernizaci výzbroje a k určité diferenciaci záložních svazků. Z 29 amerických záložních divizí bylo vyčleněno 8 (tzv. pohotovostní záložní divize), které mají být udržovány na 70–75% stavech; 6 z nich má být bojeschopných od 4 do 8 týdnů a 2 do 12 týdnů po povolání do aktivní služby. Zbývajících 21 záložních divizí má být udržováno na 50–60% stavech; mají být bojeschopné během 20–34 týdnů po povolání.

Dobu potřebnou pro stmelení před nasazením záložních divizí zkrátila i Velká Británie, která je ještě více závislá na rychlém použití záloh. Je možné počítat, že všech 10 divizí britské Teritoriální armády bude zmobilizováno během jednoho měsíce.

...

Vzhledem k tomu, že USA i Velká Británie jsou hlavními členy Severoatlantického paktu v Evropě, je nutné se zmínit i o možnosti nasazení jejich záloh na

evropském válčišti. Pro posílení svých vojsk v Evropě počítá americké i britské velení v první řadě se svazky pravidelných sil. USA plánují 4–6 aktivních divizí 3 as

a dvě divize 18 vvs) a Velká Británie jednu divizi (3). V případě zahájení války po určitém období napětí v mezinárodních vztazích by bylo možno počítat se zasazením záloh pozemních sil obou států již v krátké době po zahájení války, protože období narůstání napětí by bylo využito k uvedení záloh do bojové pohotovosti, popřípadě určitá část záloh (zejména specialisté) by mohla být přesunuta předem. Např. dnes v USA dosud nebyla vyhlášena mobilizace záloh, ale asi 150 000 záložníků je uváděno do plné bojové pohotovosti, aby po povolání mohli být v krátké době zasazeni ve Vietnamu. Naopak, jestliže by válka byla zahájena nenadálým napadením, byly by pravděpodobně v prvním období použity jen tzv. pohotovostní záložní síly, protože bojeschopnost ostatních záloh by nebyla na potřebné úrovni. Je však třeba počítat i s možností, že jednotlivé zmobilizované záložní svazky a útvary budou v případě potřeby zasazeny do boje i za cenu menší vycvičenosti, protože 17 amerických a 5 britských divizí pravidelných sil by ne-

mohlo v případě války delší dobu účinně ovlivňovat situaci v různých částech světa. Přesun plánovaných divizí pravidelných sil a přísun potřebného materiálu a bojové techniky do Evropy by za optimálních podmínek trval nejméně měsíc. Po propočtení časových a přepravních možností Spojených států docházíme k závěru, že americké zálohy by mohly být na evropském válčišti nejdříve ve druhém měsíci války. Britské zálohy by mohly být na evropském válčišti použity již v prvním měsíci války. Britské divize 1 a 2 jsou na nízkých početních stavech a Britská rýnská armáda je asi na $\frac{2}{3}$ válečných počtů.

Počet zasazených záložních svazků na evropském válčišti lze stanovit jen odhadem. Bude záviset především na vývoji situace na válčišti. Maximálně je však možno počítat s $\frac{1}{3}$ záložních svazků pozemních sil obou států. Uváděné časové kalkulace mobilizačního rozvinutí vycházejí z optimálních podmínek bez ohledu na možné narušení mobilizace jadernými údery.

• • •

Přes značné reorganizační změny v zálohách obou států neuspokojuje současný stav americké ani britské velení. Dochází k názoru, že není účelné ani ekonomické udržovat v míru velký počet nenaplňovaných záložních svazků a útvarů, pro které je nedostatek potřebné výzbroje. Snaží se přejít k menšímu počtu svazků a útvarů, udržovaných na vyšších početních stavech, lépe vyzbrojených a vycvičených. To na druhé straně umožní i jejich rychlé použití v počátečním období války.

Na základě těchto úvah předložilo ministerstvo obrany USA začátkem roku 1965 návrh další reorganizace záloh pozemních sil. Zálohy, které nyní tvoří Národní garda a Organizovaná záloha, mají být sloučeny v Národní gardě a současně sníženy počty osob s placeným výcvikem ze 700 000 na 550 000 osob. Z Organizované zálohy má být převedeno do složení Národní gardy pouze 13 velitelství výcvikových divizí a některé další útvary a jednotky v počtu asi 150 000 osob. Zbývající svazky, útvary a jednotky Organizované zálohy mají být zrušeny. Z 23 divizí Národní gardy má být ponecháno jen 8 (nyní tzv. pohotovostní záložní divize) a zbývajících 15 má být reorganizováno na brigády. Navrhova-

ná reorganizace je sice podporována hlavními funkcionáři armády, včetně ministra obrany. Nesetkala se však celkově ve vládnoucích kruzích s takovým pochopením, jak se očekávalo; pravděpodobně proto, že byla předložena v nevhodnou dobu — válka ve Vietnamu. Přestože uplynul více než rok, nebyla dosud Kongresem schválena. Proto ministr obrany přistoupil k řešení jen určitých dílčích opatření, která nevyžadují schválení Kongresem, ale přesto mu umožňují částečný manévr silami a prostředky. V souvislosti s vytvářením zvláštních pohotovostních záloh,¹⁾ jejichž základem jsou 3 divize, 6 samostatných brigád a více než 800 jednotek druhů vojsk a služeb, nařídil rozpuštění šesti divizí a dalších 750 jednotek Organizované zálohy. Osoby a výzbroj mají být použity k doplnění pohotovostních záložních sil.

Rovněž britské velení počítá v příštím roce se zahájením reorganizace záloh, která postihne především Teritoriální armádu. Ta má prakticky zaniknout a místo ní má být postavena tzv. „dobrovolná zá-

¹⁾ Počítá se, že budou v případě potřeby jako první povolány do aktivní služby.

loha pozemních sil" (Army Volunteer Reserve) s celkovým počtem asi 50 000 osob. Do ní bude ze současné Teritoriální armády převedeno pouze 16 pěších praporů, 4 dělostřelecké pluky a některé další jednotky druhů vojsk a služeb v celkovém počtu asi 40 000 osob. Zbývajících 10 000 osob má tvořit tzv. „speciální dobrovolnou zálohu pozemních sil" (Special Army Volunteer Reserve), která bude sestávat z technických a týlových jednotek a z jednotlivců-specialistů. Má nahradit dosavadní „pohotovostní zálohu Teritoriální armády" (Ever Ready TA).

Současně s reorganizací záloh má být ve Velké Británii vytvořena zcela nová kategorie záloh, tzv. „záloha pro obranu teritoria" (Home Defense Force). Má za úkol pomáhat orgánům civilní obrany při likvidaci následků vzdušného a jaderného

napadení. Její početní stav v míru má být asi 23 000 a ve válce 28 000 osob.

Uvedené skutečnosti svědčí o tom, že americké i britské velení se snaží v praxi realizovat přijatý názor, že je účelnější udržovat v míru menší počet záložních svazků, útvarů a jednotek, jejichž připravenost by se přibližovala připravenosti pravidelných sil. Takové záložní svazky a útvary bude možno v krátké době po povolání do aktivní služby použít jak k ochraně a obraně teritoria, tak i k posílení vojsk v zámoří. Vyšší bojeschopnost záložních sil umožní také velení obou armád uvolnit již v počátečním období války pravidelné síly dislokované na teritoriu k plnění bojových úkolů v zámoří.

Číslování a dislokace amerických a britských záložních svazků je uvedena v příloze 1 a 2.